

שעת הצוענים

רוצים להרגיש שהמשפחה שלכם ממש נורמלית בליל הסדר? לכו לראות את תערוכתה של אנגליקה שר, המציגה סצנות ביתיות ומשפחתיות שבהן שולט המנוכר, המרוחק והמוזר

מתוך הסדרה "13". הסעודה האחרונה

ותרבותית נוספת. הרמו לתולדות האמנות כולט במיוחד בעי בודה הגרולה והמרכזית של התערוכה, תפנים של חדר זר שלו ניוחח מזרח אירופי. על גבי קיר ירוק מתקלף תלויים קישוטים עממיים וד" תיים, כמו ציור של המדונה ודמות הצלוב. על הרצפה עומד שולחן שעליו מונחים פירות ארוי מים. פריטים רבים נוספים מצטרפים לעושר הוויזואלי הזה, והם חלק בלתי נפרד מהתפאור רה המזורה: מגבת אדומה, משקפי שמש, עטיי פת ביצת קינדר וחמישה ילדים. הסצנה כולה היא סוג של פרפראזה מרוחקת על "הסעודה האחרונה", או אולי הנוסח הבארוקי, כפי שקרווג'יו היה יוצר, של הסעודה האחרונה, שבה ממלאים ילדים עניים את כל תפקידי המי פתח. ככל מקרה, כל ילד שקוע בפעילות אחי פתח - אחת פותחת כיצי קינדר, אחד חולם, אחת מתעסקת עם הפירות (האדומים כמובן). הסצנה כולה מזוהה, לא ברורה, אך מושכת מאוד, עשיי רה בסימבולים וברמזים. העליבות והזרות של החלל, האיכויות הדרמטיות-בארוקיות למרות האיפוק לכאורה, יוצרות מתח וסצנה מרשימה ובלתי מפוענחת.

האניגמות והזרות הן בלב אמנותה של שר והן ההופכות אותה למושכת. עולם הילדות שהיא מציגה הוא עולם נטול שמחה. לכאורה היא מציג גה סצנות יומיומיות, אך אלו סצנות שבהן הזמן קפא מלכת והן חסרות תכלית - התנהלות סת מית והעמדות שנעות בין הבנאלי לרפרזנטטיבי, בין החגיגי ליומיומי, בין ארושות לכאורה לקיר מה של המצלמה ובין העמידה מולה. הכל מצוי בתוך קונטקסט מלא סדרות. הסצנות תיאטרליות מאוד, מרובות פריטים ועלילות משנה הנגזרות מתוך התמונה הגרולה, הבלתי מפוענחת. ומעל הכל שורה רוח של המתנה. ציפיה שאינה מת ממשת למשהו שיתרחש.

אנגליקה שר, "13". טבי דרינר. עד 16.4.

נראות כאילו הן של שני הילדים העומדים מקי דימה. הסצנה כולה מתרחשת בכירה - כנראה תל אביבית - עלובה למדי, שבה ריצוף גיאומטרי, וילון מרושל וארון קור ישן. המינונים והניואנסי סים הם הכל בעבודה זו, ויוצרים עולם שמלא דימויים ויוזאליים אך בודד וקודר, משובש ומלא סוד.

עבודה טובה נוספת היא של ילדה שוכבת באמבטיה, בתצלום כמעט נטול בצע. חדר הרי חצה וכל הפריטים שבו עשויים שיש אפור קר ומנוכר (כמעט כמו מצבה), ובתוך האמבטיה שוכבת הילדה/נערה, אוניות על אוניה והיא מתבוננת כלפי הצופים בארישות המנוגדת ללי חץ ולדריכות שהסצנה יוצרת. למרות שפני השטח מלאים פריטים, נראה שמה שמצוי מתחת להם רוחש עוד יותר.

התצלומים של שר נטועים בתולדות האמ" גות. הם מצטיינים מגדולי הציירים בקומפוזי" ציות ובצבעים, אך תוך שינויים המרחיקים אותם מהמקור ומותירים אותו כזיכרון של הר רחוק, חומק מן התודעה ושבו ומגיה אליה. כך, למשל, האם הציור באמבטיה מצטט את "מות מארה", ציור המתקופה הניאורקלאסית של ז'אק לואי דורז? זה הר רחוק - אך אפשרי - שלו, המטעיץ את התצלומים בהיסטוריה ויוזאלית

מתוך הסדרה "Growing Down", ילדות ללא ילדותיות

אנגליקה שר מציגה התבוננות במשפחה ובי לדים, שמוזרות, זרות, ריחוק וניכור ניכרים בהם בכל פרט, אם כי באופן מרומז ועקיף. רצינות, רעיקה וילדות חסרת ילדותיות מאפיינים את הרי לדים והנערים שהיא מצלמת, אלא שבניגוד אליהם, נראה שהיא רחוקה הופכת לכוכבת - בתי ערוכות קבוצתיות רבות, ועתה גם בתערוכת יחיד מקיפה. שר היא צלמת מוכשרת, בעלת כתב יד מובחן, המרבה לעסוק בילדות, בהתבגרות ובי מעבר ביניהן. את הרגע המסוים הזה, שבו ילדים הופכים לנערים וילדות הופכות לנשים צעירות, תופסת שר כעדישה שלה. אולם הסצנות שהיא מציגה הן נטולות חרדה, התבגרות נראיה ושמי חה ילדותית, אלא רחוקה מזכירות הרבה יותר תוד ליר של קמילה. הילדיים-נערים של שר איברו את תום הילדות, אך לא זכו בשום דבר אחר במקום. שתי סדרות של עבודות מוצגות בתערוכה, "13", כשמה, ו"Growing Down". הסדרה הש" נייה היא צנועה יותר ובה תצלומים לא גדולים, המוצגים כחדר הצדדי של הגלריה, של נערים ונערות בסצנות שונות, רובן ביתיות, עשירות בפרטים ובתפאורה גדושה. העין משוטטת וארי צרת עוד ועוד פריטים מוכרים המנסים לפענח את הנרטיב, כשבכל סצנה מצויים ילדים ברוק ספגי שבין נערות לילדות. ולמרות שאין ספק שהתצלומים מבוים וכל פרט הוא משמעותי, מה שהם משררים יותר מכל זו אדישות, Indifference. המצב התודעתי הזה שבו מצויות הדרמויות הוא המושך לפצה, להבין, להדור לתוך ראשם של מי שמביטים אל הצופה במבט כה משועמם וחסר עניין.

העבודות המעניינות של שר יוצרות עולם מלא אך מנוכר, מוכר אך זר. הדרואליות הזאת היא המעניקה להן את כוחן הפתייני והמסקרן. עבודה מצוינת במיוחד היא של נער ונערה העומדים שעונים נגד הקיר. מאחוריהם תלויה תמונה של זוג, כך ששערותיהם של בני הזוג המצולמים